

ART × RIUM

17. - 20. 10. 2022

spojenie

TRETÍ FESTIVALOVÝ DEŇ

...pokračoval opäť bohatým programom...

WORKSHOP: TVORBA ZAČÍNajúCA IMPROVIZÁCIU A POZOROVANÍM (pokračovanie)

Lektor: **Isabella Giampaolo/Švajčiarsko**

Po originálnej rozcvičke, pri ktorej sme nemali rozcvičiť seba, ale druhého človeka, pomocou zahrievania jeho tela svojimi rukami či masážou, nasledovalo cvičenie zamerané na koncentráciu. Bolo založené na vzájomnom vnímaní sa v skupine. Úloha od pani lektorky znela: „*Mysľou nikde neblúdiť, celú svoju sústredenosť venovať iným bytostiam prechádzajúcim sa v miestnosti. Vnímať ich.*“ Cvičenie bolo zamerané na rozvíjanie citu pre energiu. Následne sme s ňou pracovali – snažili sme sa zjednotiť v tempe chôdze, z energií našich bytí vytvoriť harmóniu. Skupina naraz spomaľovala, spolu začala aj zrýchľovať. Nasledovala tvorba improvizácie, rozčlenená do nasledovných cvičení. Prvým z nich bolo cvičenie zamerané na objavovanie možností reakcií na partnera, na základe emócie, ktorú v nás on vyvolal svojím spôsobom akcie – výškou hlasu, tempom reči. Naučili sme sa krátky dialóg z „Rómea a Júlie“ a našou úlohou bolo vo dvojiciach ho predviesť. Sústredili sme sa iba na spôsob komunikácie nášho partnera a snažili sa reagovať čo najspontánnejšie. Odpovedali sme naučenou replikou, ale vždy novoobjaveným spôsobom použitia hlasu, najmä výšky tónu či tempa reči. **Otázka, na ktorú sme hľadali odpovede, znela: „Čo mi ponúka to, ako mi to partner povedal? Aké možnosti reakcií mi to otvára?“** Druhým cvičením, ktoré sa podieľalo na záverečnom výsledku bola kinetická improvizácia. *Pracovali sme vo dvojiciach s vlastnými telami a jedinou neživou kulisou – stoličkou.* Podstatou tohto cvičenia bolo ísť tam, kam nás vedie kinetika. Keď sa jeden z partnerov niekam pohol, od druhého prišla kinetická odpoveď na jeho konanie. Každá dvojica takto vytvorila neverbálnu etudu spontánnym spôsobom prostredníctvom pohybu. Potom každá dvojica vyššie spomenuté dva kroky – vnímanie toho, čo mi ponúka partnerova akcia a vytvorenú pohybovú improvizáciu, spojila dokopy. Vznikol z toho dialóg z Rómea a Júlie v priestore, s konkrétnym pohybovým

riešením. Stalo sa tak „len“ vďaka improvizáčnym cvičeniam. *Na workshope bolo najfascinujúcejšie vidieť proces tvorby od zdanlivého „ex nihilo“ po zmysluplnú kompozit.*

(Mária Vavrovičová)

Peter Karvaš: ABSOLÚTNY ZÁKAZ

Náš tretí festivalový deň začal predstavením **Absolútny zákaz** od **Petra Karvaša**, ktoré zrealizovali študenti **Akadémie umení v Banskej Bystrici**. Predstavenie zrežirovala **Tereza Mankovecká** a dramaturgicky ho spracoval **Lukáš Lipčák**. Inscenácia pracuje s ťažkou témou minulého storočia a ukazuje nám to, ako ľudia žili v krivde a strachu. Základným motívom hry je absurdne úradné nariadenie: zákaz dívať sa z okna. Autor, prostredníctvom príbehu, poukázal na nemožnosť existencie v spoločnosti, ktorá absolútne obmedzuje príkazy a zákazy a diktuje všetkým a všetkému. Predstavenie sa začalo krátkou hrou na klavír hlavnou postavou Annou a postupným príchodom ostatných postáv z rodiny. Dej sa postupne rozvíjal, keď sa postavy dozvedeli, že vyšla nová vyhláška, ktorá oznámila všetkým občanom, že sa dôrazne zakazuje zneužívať okná a ich zneužívanie je trestné. Okolo tohoto nezmyselného zákazu sa točí celý príbeh Karvašovej hry. Ukazuje sa, aký názor majú na danú vec členovia rodiny. Nehovoriac o hlavnej postave Anne, ktorá pred niekoľkými rokmi stratila zrak, a tak si v hlave vytvárala svoj pomyselný svet. Tu sa inscenačný tím veľmi pekne pohral s nápadom, ako zhmotniť Anninu predstavivosť, a tak vždy, keď vášnivo rozprávala o tom čo vidí, sa scéna pomocou svetla výrazne zmenila a navodila nám pocit tajomna. Následne vyšlo na scénu niekoľko hercov, ktorí vykonávali činnosti, o ktorých Anna svojej rodine presvedčivo rozprávala. Herečka sa podľa nášho názoru veľmi pekne popasovala s úlohou slepého dievčaťa a bolo vidieť, že sa vo svojej úlohe cítila komfortne. V predstavení sa nachádzali aj prvky humoru, na ktorých sa diváci úprimne pobavili a dej to aspoň v niektorých momentoch odľahčilo.

Hra Absolútny zákaz nadväzuje nejakým spôsobom aj na udalosti v súčasnosti?

Tereza Mankovecká: Človek má v šuflíku, keď si robí dramaturgiu, texty, ktoré by raz chcel robiť a čaká na príležitosť, kedy to naozaj sedí a kedy si povie: Tak,

ART × RIUM

17. - 20. 10. 2022

spojenie

a teraz je čas to vytiahnuť. Samozrejme som v tom videla veci súvisiace s „Covidom“ a videla som, ako ľudia reagujú na príkazy a zákazy, tak mi to prišlo úplne to isté, tie isté reakcie.

(Lukas Proksa a Rebeka Makovická)

WORKSHOP: TVORIVÁ DIELŇA PRE HERCOV, TANEČNÍKOV A HUDOBNÍKOV (2. časť) Lektor: Andrea Benaglio/Taliansko

V stredu pokračoval, ktorý viedol Andrea Benaglio z Talianska. Workshop začal rozcvičkou. Zámerom bolo rozpohybovať telo, bránicu, hlas, mimiku a všetky svaly v tele. Zaujímavá bola práca s napätím a uvoľnením, počas ktorej sa všetci zúčastnení mohli napr. váľať po zemi, ale aj natiahnuť sa čo najvyššie ako sa dá. Andrea Benaglio zaujímavým spôsobom spojil rozcvičenie tela s rozcvičením hlasu, kde sa od najnižších tónov v spolupráci s bránicou dostali až k najvyšším. Taktiež si pri tom pomáhali dychom a rozprúdili všetky svaly v tele. Svojou teóriou sa nám snažil poukázať na fakt, že aj zvuk môže rozpohybovať celé telo a následne na to príde reakcia a konanie tela. Zúčastnení sa počas jedného cvičenia zahrli na bábky, kde sa však vo dvojiciach nevedli špagátikmi, ale svojimi hlasmi. Pri tejto zaujímavej interakcii sme mohli sledovať ako na seba dvojice vzájomne reagujú, a taktiež ako sa dá človek nasmerovať a ovládať jeden druhého iba pomocou výšky a klesania hlasu. Všetky cvičenia dnešného workshopu viedli k tvorbe pohybovej animácie ako výsledného diela. Účastníkov sme sa opýtali, čo nové sa naučili na tomto workshope a akú skúsenosť si z toho odnesú. „Spoznali sme ako si cez dýchanie vieme uvoľniť svaly a pracovať s predmetom. Taktiež práca s hlasom na základe pohybu.“

„Do budúcnosti budem určite vedieť, že telo môže vyvolať reakciu aj na základe hlasu, teda že pohyb nemusí vyvolať len nejaká emócia, alebo nutkanie spraviť „gesto“, keď sa zdá priestor nenaplnený.“

(Viktória Murzová)

HUSĽOVÝ KONCERT

V stredu večer zaznel husľový koncert v Kuzmányho koncertnej sieni na Fakulte muzických umení v predvedení **Kateryny Popovychovej** na husliach s klavírnym sprievodom **Zulfizar Zázrivej**. Diváci alebo presnejšie „vnímatelia“ tohto zvukového prejavu mohli

si užiť tóny C. Francka, J. Brahmsa a N. Stetsuna a vďaka tomu sa dostali k povznášajúcemu pocitu. Vypočuli sme si Allegretto ben moderato, Allegro, Ben moderato: Recitativo - Fantasia, Allegretto poco mosso, Sonátu c mol “F-A-E”. III. Scherzo, WoO 2 a Bolero. Hudba u nejedného človeka vyvoláva katarziu, a práve to sme cítili po ukončení tohto koncertu.

(Jana Švecová)

NA DRUHEJ STRANE/na motívy monodrámy Jean Cocteau: Ľudský hlas /Slovinsko

V predstavení sme mali možnosť sledovať príbeh ženy, ktorá sa komunikovala prostredníctvom telefonického rozhovoru so svojim milencom z posledných rokov. Hlavná postava bola opustená a cítila sa prázdna. Preto sa snažila rôznymi spôsobmi udržať (čoskoro už bývalého) partnera na telefóne čo najdlhšie, a tak oddialiť rozchod, ktorý pomaličky prichádzal. Stali sme sa svedkami toho, ako sa žena nedokáže preniesť cez nešťastnú lásku, zmieriť sa s rozchodom a posunúť sa v živote ďalej. Hra navodzovala pocit prázdnoty a izolácie, vďaka šikovne postavenej scéne, ktorá pozostávala iba z prázdneho priestoru a jednej stoličky uprostred. Túto veľmi dramatickú inscenáciu nám prišla zahrať študentka a herečka **Akadémie divadla, rádia, filmu a televízie Lara Fortunová zo Slovinska**. Lara veľmi pútavo a energicky prežívala dramatické situácie a napriek jazykovej bariére sme mali pocit, že jej rozumieme každé slovo. Najprekvapujúcejší a asi najzapamätateľnejší okamih celého predstavenia bol moment, keď Lara roztrieskala stoličku priamo pred našimi užasnutými očami. V rozhovore po predstavení nám Lara prezradila, že pri procese tvorby čerpala aj zo svojich životných skúseností. Zaznela aj otázka: „Kolko stoličiek ste už rozbili?“ po rýchlom spočítaní odpovedala, že zatiaľ sedem. *Ďakujeme za krásne umelecké predstavenie!*

(Lukas Proksa)

Návštevníci mali možnosť vidieť aj ďalší **Filmový blok a predstavenie M. Pawlikowska-Jasnorzewska: ŽENA ZÁZRAKOV** – viac o nich, aj o ďalších programoch vám prinesieme v nasledujúcom čísle..